

สถานภาพอุตสาหกรรมยาและเวชภัณฑ์

1. สภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมยาของจีน

อุตสาหกรรมยา (Pharmaceuticals) ยอดขายได้เพิ่มขึ้นจาก 385 พันล้านหยวน (56.7 พันล้านเหรียญสหรัฐ) ในปี 2010 เป็น 452 พันล้านหยวน (69.0 พันล้านเหรียญสหรัฐ) ในปี 2011 เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.6 ในสกุลเงินหยวน และร้อยละ 21.9 ในสกุลเงินเหรียญสหรัฐ

อุตสาหกรรมด้านสุขภาพ (Healthcare) จีนมีการใช้จ่ายด้านสุขภาพเพิ่มขึ้นจากปี 2010 จากยอด 1,688 พันล้านหยวน (249 พันล้านเหรียญสหรัฐ) เป็น 1,883 พันล้านหยวน (287 พันล้านเหรียญสหรัฐ) ในปี 2011 เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.5 ในสกุลเงินหยวนและร้อยละ 15.6 ในสกุลเงินเหรียญสหรัฐ

อุตสาหกรรมด้านเครื่องมือการแพทย์ (Medical device) จีนผลิตเครื่องมือแพทย์เพิ่มขึ้นจากปี 2010 จากยอด 107 พันล้านหยวน (15.8 พันล้านเหรียญสหรัฐ) เป็น 120 พันล้านหยวน (18.3 พันล้านเหรียญสหรัฐ) ถึงปี 2011 เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.3 ในสกุลเงินหยวน และร้อยละ 16.3 ในสกุลเงินเหรียญสหรัฐ

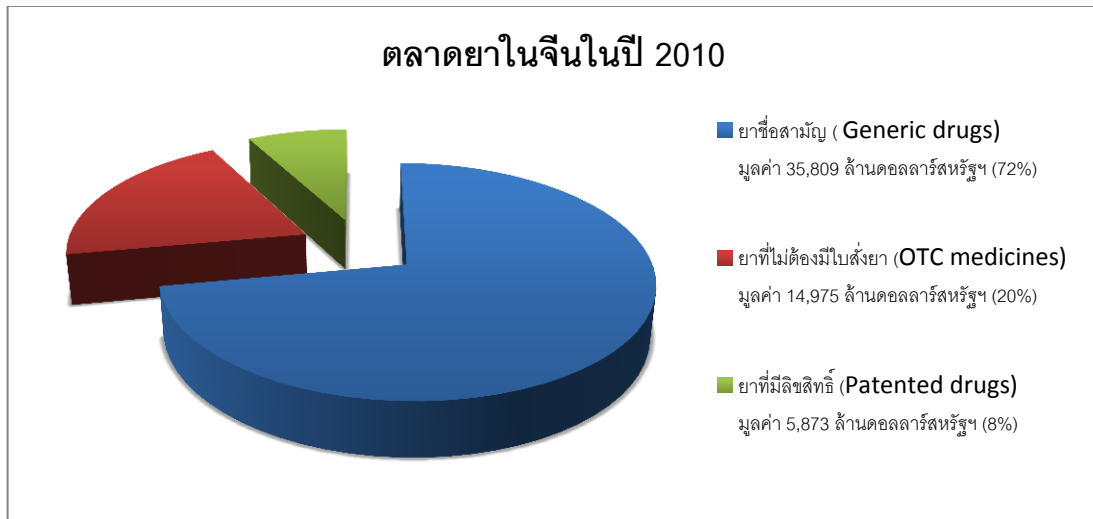
เหตุการณ์สำคัญในปี 2010-2011 ในเดือนธันวาคม 2010 คณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูปประเทศจีน (China's Nation Development and Reform Commission) ประกาศลดราคายา 174 รายการโดยเฉลี่ยร้อยละ 19 เป็นตัวอย่างการกดดันราคาภายในประเทศจีน ในเดือนมกราคม 2011 บริษัทยาใหญ่ที่สุดของจีน Sinopharm ได้เข้าซื้อกิจการของ Shijiazhuang Le Ren Pharmaceutical Chain ในราคา 1.3 พันล้านหยวน (197.5 ล้านเหรียญสหรัฐ) รัฐบาลจีนได้ประกาศจะขยายการปฏิรูปในระบบรักษาพยาบาลในประเทศโดยเริ่มจากปี 2009 ในงบประมาณ 850 พันล้านหยวน (124.5 พันล้านเหรียญสหรัฐ) เพื่อให้ผู้ประชาชนในชนบทและผู้มีรายได้น้อยในเมือง แต่ก็ได้ออกมาตรการที่เข้มงวดในการจ่ายยาที่เกินจริงในโรงพยาบาลรัฐ

1.1 การเติบโตของอุตสาหกรรมยา

การเติบโตของอุตสาหกรรมยาในประเทศจีนมีการขยายตัวควบคู่กับการเติบโตของ GDP ของประเทศ โดยมีมูลค่าการขายสำหรับปี 2010 อยู่ที่ 56,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลก รองจากญี่ปุ่น (107,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และเยอรมัน (50,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลต่อคนแล้วจีน (42 ดอลลาร์สหรัฐ) ยังอยู่ในอันดับที่ 92 ของโลก เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายในการใช้ยา จีนใช้จ่ายเพียงร้อยละ 1 ของ GDP ในขณะที่ค่าเฉลี่ยทั้งโลกมีการใช้จ่ายที่ร้อยละ 1.4 ของ GDP เมื่อเทียบกับการที่จีนมีประชากรร้อยละ 20 ของประชากรโลก แต่จีนมีมูลค่าการตลาดแค่ร้อยละ 1.5 ของตลาดโลก และการเร่งการปฏิรูปการรักษายาบาลในจีนกำลังมีผลให้การประกันสุขภาพให้

ประชากรในจีนได้รับการรักษาอย่างทั่วถึง ตลาดยาในจีนกำลังได้รับการคาดหมายจะขยายตัวอย่างมากในอนาคต

รูปที่ 1 ตลาดยาในประเทศจีน ปี 2010

1.2 การผลิตของภาคอุตสาหกรรมยา

ในปี 2010 จีนมีบริษัทผลิตยาจำนวน 3,500 ราย ลดลงจากปี 2004 ที่มี 5,000 ราย เนื่องจากความเข้มงวดของมาตรฐานในการผลิตยาจากรัฐบาลจีนที่ต้องให้บริษัทผ่านมาตรฐาน GMP ในปี 2009 จีนมีการนำเข้ายาจากต่างประเทศถึง 5,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีผู้ผลิตจากเยอรมัน (900 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) สหรัฐอเมริกา (563 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) อิตาลี (397 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และฝรั่งเศส (396 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ส่วนการส่งออกไปต่างประเทศต่างๆ ได้แก่ ฮองกง (144 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เกาหลีใต้ (70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ไนจีเรีย (43 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และ สหรัฐอเมริกา (38 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ในการผลิตและจัดจำหน่ายในประเทศ บริษัทท้องถิ่นในจีนมีส่วนแบ่งการตลาดร้อยละ 70 และ 10 บริษัทต่างชาติมีส่วนแบ่งที่ร้อยละ 20 มีตัวเลขคาดการณ์ที่สำคัญคือจีนจะมีการใช้จ่ายในการซื้อยาเพิ่มเป็นสองเท่าในปี 2011 ถึงปี 2013 จะมีการเติบโตมากกว่าร้อยละ 15 ในแต่ละปี ในปี 2011 ทางกรจีนได้แจ้งผลกำไรรอบ 11 เดือนในปี 2010 มีกำไรถึง 14,049 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เติบโตขึ้นถึงร้อยละ 26 จากปีที่ผ่านมา

บริษัทของจีนที่มียอดขายสูงสุดในปี 2010 คือ Sinopharm (8200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) Shezhen Hepalink (8160 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และ Shagpharma (6750 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ส่วนบริษัทต่างชาติคือ

Pfizer (835 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) Astra Zeneca (746 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) Bayer Healthcare (663 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และ Sanofi-Aventis (630 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

1.3 ความต้องการยาในประเทศจีน

ในธุรกิจด้านสุขภาพของจีน (HealthCare Market) ขนาดของตลาดในจีนมีมูลค่า 249 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อัตราค่าใช้จ่ายต่อหัวของจีนในการรักษาพยาบาลอยู่ที่ 186 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อคน หรือปริมาณร้อยละ 4.6 ของ GDP ซึ่งนับว่าต่ำกว่ามาตรฐานโลก ในขณะที่ประเทศที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (Emerging markets) มีการใช้จ่ายต่อหัวมากกว่าจีน เช่น บราซิล (870 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อคน) รัสเซีย (576 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อคน) เม็กซิโก (688 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อคน) ตุรกี (505 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อคน) จีนจึงเป็นตลาดที่น่าจะขยายตัวในอนาคต

ในปี 2011 คาดว่ายอดการขยายยาในจีนน่าจะประมาณ 80,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ความต้องการที่เพิ่มสูงขึ้นจะเป็นยา OTC (ยาที่ไม่ต้องมีใบสั่งยา) เนื่องจากนโยบายของรัฐที่ต้องการให้ร้านขายยาแยกตัวออกจากโรงพยาบาล ทำให้ธุรกิจร้านขายยาขยายตัวได้อย่างมาก ในขณะเดียวกันบริษัทต่างชาติก็เริ่มให้ความสนใจในตลาดยา OTC มากขึ้นเรื่อยๆ มีการลงทุนขนาดใหญ่จาก Merck, Roche และ Wyeth ที่เข้ามาสู่ตลาด OTC ในจีน

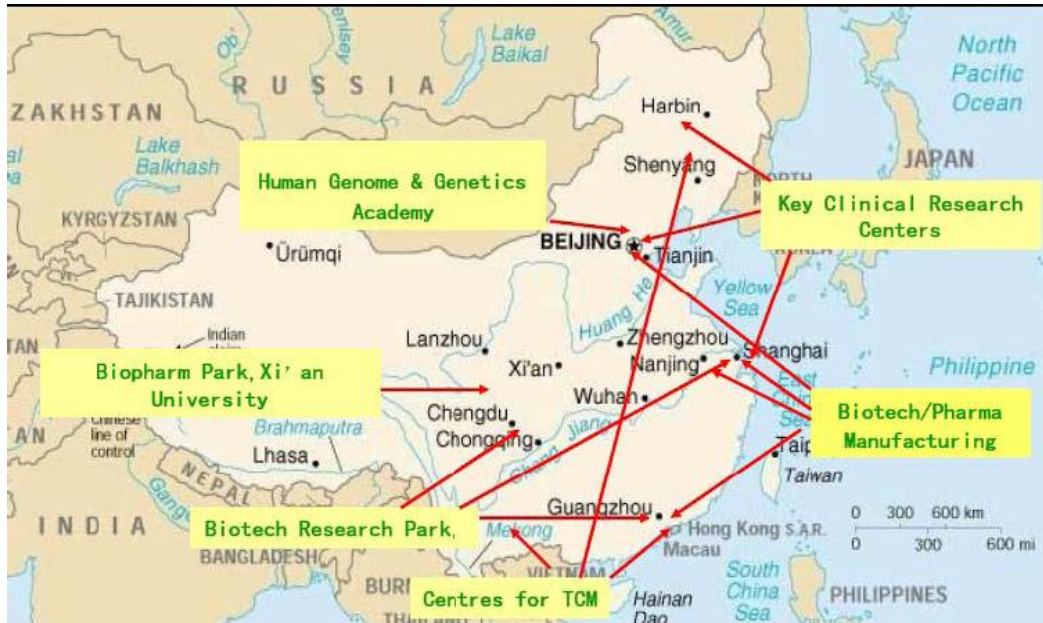
ยาชื่อสามัญ (Generic Drugs) เป็นยาที่ผลิตโดยไม่มีชื่อการค้ากับ ส่วนมากผลิตโดยบริษัทท้องถิ่นที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ ใช้เทคโนโลยีพื้นฐาน และกระบวนการผลิตอย่างง่าย มีมูลค่าถึงร้อยละ 70 ของมูลค่าตลาดรวม อย่างไรก็ตามบริษัทที่เป็นของรัฐมักจะไม่มีความมีประสิทธิภาพ และประสบปัญหาขาดทุน ทำให้รัฐบาลจีนเริ่มยุบรวมบริษัทท้องถิ่นเข้าด้วยกันและปรับปรุงกระบวนการผลิตให้สู้กับต่างประเทศได้

2 การผลิตของภาคอุตสาหกรรมยา

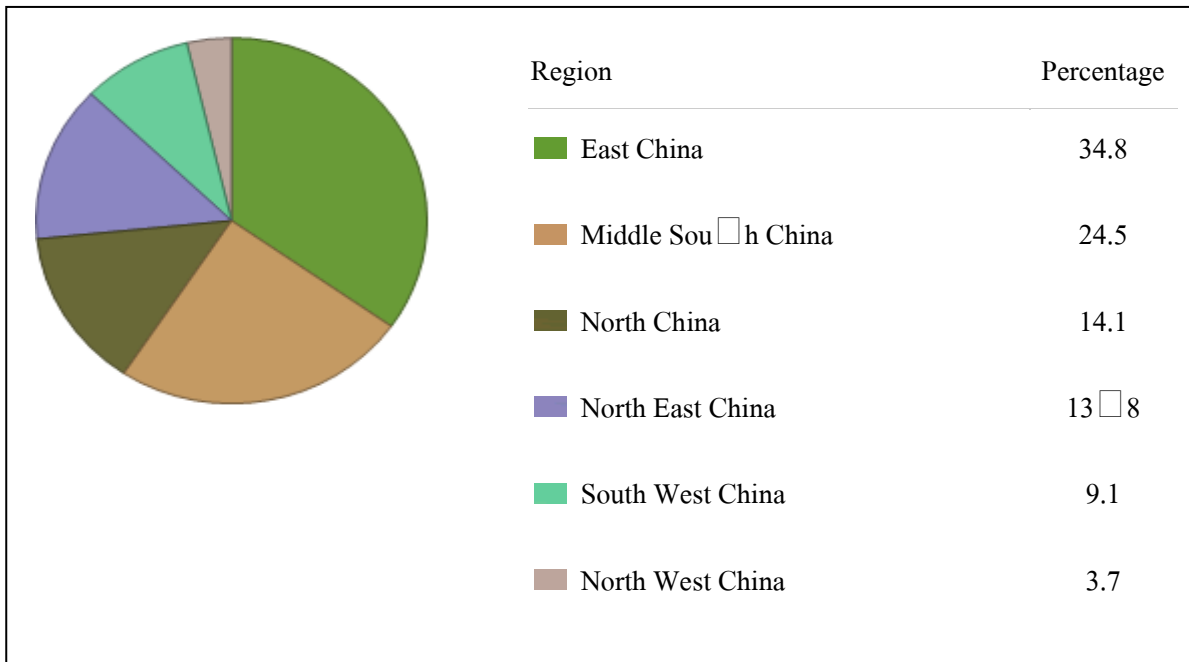
ฐานการผลิตยาของประเทศจีนสามารถแบ่งออกตามเขตออกเป็น 3 เขตตามแนวเส้นแบ่งแม่น้ำที่สำคัญคือ Bohai bay belt, Yangzi river delta และ Pear river delta โดยสามารถแบ่งตามภูมิภาคยกตัวอย่างเช่น เขตตะวันออกเฉียงเหนือมีสถาบันสำหรับการวิจัยและพัฒนาอยู่ทั้งหมด 7 แห่ง โดยมีสถาบันที่สำคัญอยู่ที่เมือง Harbin เขตภาคเหนือมีสถาบันที่สำคัญอยู่ที่มณฑลนครปักกิ่ง เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสถาบันการวิจัยและพัฒนาทั้งหมด 9 แห่งโดยมีสถาบันที่สำคัญอยู่ทั้งหมด 2 แห่งที่เมือง Suzhou และเมือง Nanjing เขตตอนกลางมีเพียง 2 แห่งโดยมีสถาบันสำคัญอยู่ที่มณฑล Hubei เขตตะวันตกเฉียงเหนือมีสถาบันวิจัยและพัฒนาอยู่ 4 แห่งโดยมีสถาบันที่สำคัญอยู่ที่มณฑล Shanxi เขตตะวันตกเฉียงใต้มีสถาบันที่สำคัญอยู่ที่มณฑล

Sichuan จากทั้งหมด 4 แห่ง เขตตอนใต้ของประเทศจีนมีสถาบันการวิจัยและพัฒนาอยู่ทั้งหมด 5 แห่ง โดยที่มีสถาบันที่สำคัญอยู่ที่เมือง HaiKou, Zhongshan, และมณฑล Shenzhen

รูปที่ 2 ฐานการผลิตสำหรับอุตสาหกรรมยาของประเทศจีน

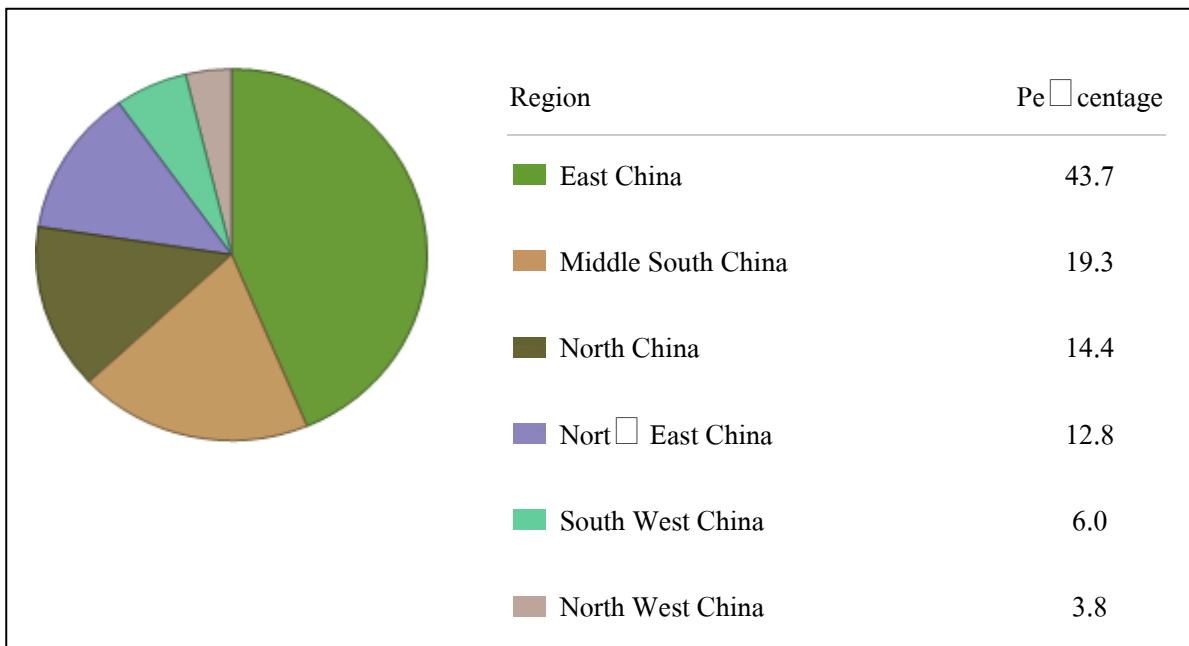

รูปที่ 3 สัดส่วนผู้ผลิตในอุตสาหกรรมยาแบ่งตามภูมิภาค ปี 2007

ที่มา: IBISWorld and ACMR China Industry Report (2008)

รูปที่ 4 สัดส่วนรายรับของอุตสาหกรรมยาแบ่งตามภูมิภาค ปี 2007

ที่มา: IBISWorld and ACMR China Industry Report (2008)

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าฐานการผลิตของอุตสาหกรรมยามีการกระจุกตัวมากในภาคตะวันออกของจีน เนื่องจากการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากอดีต และใกล้แหล่งตลาดที่ใหญ่ของอุตสาหกรรมยา ซึ่งทำให้ผู้ผลิตในภูมิภาคนี้ได้รับประโยชน์จากการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scale) ประกอบกับการทำวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาที่แข็งแกร่งของภูมิภาคนี้ ซึ่งร้อยละ 75 ของผู้ผลิตเป็นผู้ผลิตข้ามชาติ โดยภาพรวมในปี 2007 สัดส่วนผู้ผลิตภาคตะวันออกของจีนคิดเป็นร้อยละ 34.8 และทำรายได้ถึงร้อยละ 43.7 ของรายรับทั้งหมดของอุตสาหกรรมนี้ รองลงมาคือภาคใต้ตอนกลางซึ่งทำรายได้ร้อยละ 19.3 ของรายรับของอุตสาหกรรมยา ซึ่งเป็นผลมาจากการสนับสนุนและส่งเสริมของภาครัฐ แต่เนื่องจากผู้ผลิตส่วนใหญ่เป็นผู้ผลิตขนาดเล็กจึงทำให้รายรับของอุตสาหกรรมในภูมิภาคนี้ไม่สูงนัก สำหรับการผลิตในภาคเหนือ พบว่าจำนวนผู้ผลิตมีน้อยลงเนื่องจากการรวมตัวของผู้ผลิตที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่การผลิตในภาคใต้ฝั่งตะวันตกทำรายได้เฉลี่ยต่อบริษัทและค่าจ้างเฉลี่ยต่อหัวต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ทั้งนี้เพราะขาดการประหยัดต่อขนาดของอุตสาหกรรมยาในภูมิภาคนี้

กระทรวงพาณิชย์ สาธารณรัฐประชาชนจีนได้กำหนดพื้นที่ทั้งหมด 15 นครของจีนเพื่อเป็นฐานการผลิตเพื่อส่งออกผลิตภัณฑ์ทางยาและเวชภัณฑ์ โดยพิจารณาจากความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมและความสามารถในการส่งออกเป็นหลัก ซึ่งพื้นที่ต่างๆ จะมุ่งเน้นการพัฒนาในด้านต่างๆที่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 1

หลังจากการเข้าร่วมองค์การการค้าโลก ตลาดยาของจีนได้มีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านของผลิตภัณฑ์ตราสินค้า การโฆษณา การขนส่ง ตลอดจนโครงสร้างภายในที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้การไหลเข้ามาของนักลงทุนหรือบริษัทต่างชาติชั้นนำที่เข้ามาลงทุนในรูปแบบของการซื้อกิจการจากผู้ประกอบการในประเทศหรือการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ส่งผลให้ตลาดจีนในปัจจุบันเกิดการพัฒนาระบบการกระจายสินค้าที่ดีขึ้น

ณ ปลายปี 2007 ประเทศจีนมีจำนวนบริษัทยาจำนวน 6,913 บริษัท¹ โดยประมาณจากการขึ้นทะเบียนบริษัทยาทั้งหมด แยกเป็นบริษัทต่างชาติและบริษัทร่วมทุนมากกว่า 1,700 บริษัท ซึ่งบริษัทผลิตยายักษ์ใหญ่ของโลกต่างเข้ามาประกอบธุรกิจในจีน อีกทั้งเป็นบริษัทยาที่เป็นรัฐวิสาหกิจมากกว่า 1,100 บริษัท นอกจากนี้จีนมีบริษัทที่ผลิตสารเคมีส่วนผสมยา (Active Pharmaceutical Ingredients) หรือ API มากถึง 4,000 บริษัท ทั้งนี้เนื่องจากจีนเป็นประเทศที่สามารถผลิต API ได้มากที่สุดในโลก และมีมูลค่าส่งออกได้สูง

¹ Information Office of the State Council of the People's Republic of China. "Status Quo of Drug Supervision of China", July 2008, available at http://english.gov.cn/2008-07/18/content_1049011_6.htm.

ถึง 4.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2007 มูลค่าการผลิต API และ chemical medicine preparations เพิ่มขึ้นจากปี 2006 ร้อยละ 27.95 และ 24.37 ตามลำดับ โดยมีอัตราการเติบโตร้อยละ 11.25 และ 10.06 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่ามูลค่าการผลิตยาภายใต้สิทธิบัตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.67 จากปี 2006 หรือเติบโตร้อยละ 6.43 ต่อปี และสำหรับการผลิตยาสมุนไพรจีน พบว่ามีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วถึงร้อยละ 37.32 หรือเฉลี่ยร้อยละ 5.7 ต่อปี²

ตารางที่ 1 แสดงฐานการผลิตยาที่สำคัญของประเทศจีน

นคร	มณฑล	สาขาที่มุ่งเน้นในการพัฒนา	
1	Shijiazhuang	Hebei	การผลิตยาจากสารเคมี
2	Hangzhou	Zhejiang	
3	Taizhou	Jiangsu	
4	Shanghai	Shanghai	การส่งออกโดยรวมและเครื่องจักรอุปกรณ์ด้านการ
5	Shenzhen	Guangdong	รักษาพยาบาล
6	Zhibo	Shandong	
7	Tianjin	Tianjin	การผลิตยาแผนจีน
8	Guangzhou	Guangdong	
9	Tonghua	Jilin	
10	Chengdu	Sichuan	
11	Changsha	Hunan	การสกัดยาจีนจากสมุนไพร และฐานการวิจัยและ
12	Guilin	Guangxi	พัฒนาในการสกัดด้วยยาของจีน
13	Xian	Shaanxi	
14	Beijing	Beijing	เวชชีวภาพ (Biomedicine)
15	Changchun	Jilin	

² 2007 China's Medicine Industry Survey (2008-08-01):

http://www.fdi.gov.cn/pub/FDI_EN/Economy/Sectors/Manufacturing/Medicines/default.htm.

ตลาดและภาพรวมของการแข่งขันของอุตสาหกรรมยาของจีน

สำหรับการแข่งขันภายในตลาด กลยุทธ์ที่สำคัญของผู้ผลิตยาภายในประเทศต่อผู้ผลิตยาต่างชาติ ยังคงเน้นปัจจัยด้านราคา โดยที่ปัจจัยดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตยาต่างชาติยังไม่สามารถเข้าสู่ตลาดในเขตชนบทของประเทศจีนได้ ณ ปัจจุบัน สืบเนื่องจากการกำแพงภาษีที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ทำให้ราคาของยาจากบริษัทต่างประเทศส่วนใหญ่จะมีราคาที่สูงกว่ายาที่ผลิตภายในประเทศ

รูปที่ 5 ลักษณะของบทบาทของผู้แข่งขันในตลาดยาของประเทศจีน

	ตลาดในเขตเมือง / ผู้ที่ได้รับการประกัน		
ราคาต่ำ	บริษัทยาในประเทศ	ผลิตภัณฑ์ยาจาก ต่างประเทศ	ราคาสูง
	บริษัทยาในประเทศ		
ยาทั่วไปที่มีราคา ต่ำ (ยาที่ไม่มี ยี่ห้อ) และ OTCs			ยาทั่วไป และ ยา ที่จดสิทธิบัตร
	ตลาดในเขตชนบท / ผู้ที่ได้รับการประกัน		

ที่มา: Festel, Kreimeyer, Oels, and Zedtwitz (2005)

อุตสาหกรรมยาส่วนใหญ่ประกอบด้วยผู้ผลิตยาจำนวนมากที่ผลิตยาชื่อสามัญ (Generic Medicine) ที่มีราคาถูก ซึ่งเป็นตลาดหลักของยาในประเทศจีน บริษัทในจีนส่วนใหญ่ยังมีการใช้เทคโนโลยีน้อยและไม่สามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาใหม่ๆ ได้ นอกจากนี้จะร่วมมือกับบริษัทต่างชาติ ในขณะที่ตลาดยาในจีนขยายตัวอย่างรวดเร็ว และทางรัฐบาลจีนได้สนับสนุนให้มีการร่วมทุนกับผู้ผลิตยาจากต่างประเทศ ทำให้เป็นแรงดึงดูดบริษัทข้ามชาติให้มาลงทุนในจีนเป็นอย่างมาก

อย่างไรก็ตาม นโยบายของจีนยังให้การอุดหนุนและช่วยเหลือบริษัทในประเทศโดยการซื้อของในประเทศตามนโยบาย China-for-China อาจเป็นอุปสรรคต่อการลงทุนของบริษัทต่างชาติ ตาราง 1 แสดงถึงยอดขายของยาที่ใบสั่งแพทย์และยาที่ไม่ต้องการใบสั่งแพทย์น่าจะเกิน 150,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รัฐบาลของจีนอาจจะต้องทำให้แน่ใจว่าผู้ผลิตในประเทศของจีนจะสามารถสู้กับบริษัทจากประเทศตะวันตกได้

ตาราง 2 รายชื่อบริษัทต่างชาติที่ยอดขายในโรงพยาบาลในจีน 10 อันดับแรก ปี 2010

บริษัท	ยอดขาย (ล้านเหรียญ)	การเติบโต (%)	ส่วนแบ่ง(%)
Pfizer	835	31	8.32
AstraZeneca	749	32	7.47
Bayer HealthCare	663	20	6.61
Sanofi-Aventis	620	31	6.18
Roche	531	31	5.29
MSD	443	15	4.42
Novartis	440	25	4.39
GlaxoSmithKine	378	30	3.77
Novo Nordisk	359	30	3.58
J&J	288	30	2.87

Source: IMS Health

ตาราง 3 รายชื่อยาที่มียอดขายในโรงพยาบาลในจีน 10 อันดับแรก ปี 2010

ชื่อสินค้า	บริษัทผู้ผลิต	ยอดขาย (ล้านเหรียญ)	การเติบโต (%)
Ke Lin Ao	Beijing Sihuan Phama	234	35
Plavix	Sanofi-Synthelabo Minsheng Pharma	201	36
Shen Jie	Shandong Qilu Pharma	170	27
Losec	AstraZeneca	170	31
Bei Tong	Jinan Buchang Pharma	167	36
Shu Xue Tong	Mudanijang Youbo Pharma	163	16
Glucobay	Bayer Beijing	149	24
Zhong Heng	Gaungxi Wuzhou Pharma	148	52
Xin Tai Lin	Shenzhen Gosun Pharma	134	56
Kai Shi	Beijing Taide Pharma	133	30

Source: IMS Health

ตาราง 4 รายชื่อบริษัทยาจีนหรือมีสำนักงานที่ฮ่องกงที่มีมูลค่าและยอดขายสูงสุด 20 อันดับแรก ปี 2010

บริษัท	มูลค่าในตลาดหุ้น (พันล้านเหรียญ)	P/E Ratio	รายได้ต่อปี (ล้านเหรียญ)	Website
Sinopharm	8,205	51.52	6,886	www.sinopharm.com
Shenzhen Hepalink	8.162	62.67	325	www.hepalink.com
ShangPharma	6.748	36.55	4,788	www.shangpharma.com
Jiangsu Hengrui Medicine	6.585	57.83	525	www.hrs.com.cn
Yunnan Baiyao Group	6.500	53.01	1,245	www.yunnanbaiyao.com.cn
Guangdong Kangmei Pharmaceutical	5.139	53.58	430	www.kangmei.com.cn
Sichuan Kelun Bio-Tech Pharmaceutical	5.012	60.79	471	www.klpharm.com
Shandong Dong-E E-Jiao	4.614	55.34	350	www.dongeeijiao.com
Harbin Pharmaceutical	4.406	28.63	1,812	www.hayao.com
Shanghai Fosun Pharmaceutical	3.931	25.74	643	www.fosunpharma.com
China Resources Saniju Medical & Pharmaceutical	3.799	31.74	658	www.999.com.cn
Jointown Pharmaceutical	3.744	-	-	www.jztey.com
Sihuan Pharmaceutical	3.679	6.83	104	www.sihuanpharm.com
Jilin Aodong Medicine Industru Group Co	3.009	16.26	155	www.jlaod.com
Zhejiang Hisun Pharmaceutical	2.915	62.54	636	www.hisunpharm.com
Tianjin Tasly Pharmaceutical	2.787	46.24	656	www.tasly.com
Beijing Tong Ren Tang	2.750	60.06	533	www.tongrentang.com
Guangxi Wuzhou Zhongheng	2.692	83.85	113	www.wz-zhongheng.com
Beijing Double-Crane Pharmaceutical	2.638	33.43	777	www.dcpb.com.cn
China Shineway Pharmaceutical	2.612	22.29	273	www.shineway.com.hk

Source: Company financial statements

3. อุตสาหกรรมยาจีนแผนโบราณ (Tradition Chinese Medicine)

ถึงแม้ว่ายาจีนแผนโบราณยังประสบปัญหาเรื่องความไม่มั่นใจของลูกค้า เรื่องคุณภาพ ประสิทธิภาพของยา และ ความปลอดภัย ยาจีนแผนโบราณยังมีการขยายตัวอย่างมาก บริษัทผลิตยาขนาดใหญ่ของจีนได้เข้ามาสู่อุตสาหกรรมและเพิ่มการผลิต และช่องทางจำหน่าย ความนิยมการใช้ยาแผนโบราณจากสมุนไพรเก่าแก่ของจีนในประเทศ ทำให้บางส่วนของจีนยังมีการใช้ยาแผนโบราณมากกว่ายาจากประเทศตะวันตก

จากการวิจัยในปี 2009 โดย Pharmaceutical Economy ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์จากสถาบันยาที่มีชื่อเสียงของจีน ได้ประมาณการใช้ยาแผนโบราณในการรักษาโรคหัวใจ (Cardiovascular segment) มีมากถึงร้อยละ 86 ในเซี่ยงไฮ้ร้อยละ 82 ในกวางโจว และร้อยละ 72 ในปักกิ่ง ผู้ใช้ยาส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ และราคายาแผนโบราณก็มีราคาสูงกว่ายาจากประเทศตะวันตก

3.1 ภาพรวมการนำเข้าสำหรับอุตสาหกรรมยา

รัฐบาลกลางจีนได้ดำเนินการลดภาษีนำเข้าเภสัชภัณฑ์จากร้อยละ 20 ในปี 2001 ลงเหลือร้อยละ 5-8 ในปี 2007 และหลังจากปี 2007 แล้วนั้นภาษีนำเข้าจะถูกลดเว้นสำหรับตัวยางานชนิด อาทิเช่น ยาสำหรับโรคเอดส์ ซึ่งการลดภาษีนำเข้าดังกล่าวส่งผลทำให้ประเทศจีนมีการนำเข้าผลิตภัณฑ์ยา โดยรวมของจีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2002 เป็นต้นมา โดยมีมูลค่าการนำเข้าเภสัชภัณฑ์³ ในปี 2007 ทั้งหมด 2,764.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 36.3 จากปี 2006 และคาดว่าภายในระยะเวลา 5 ปีนับจากนี้การนำเข้ายาของจีนจะเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 17.1 ต่อปี⁴

การนำเข้าผลิตภัณฑ์ยามากกว่า 1,000 ชนิด จากมากกว่า 100 ประเทศ โดยในปี 2007 จีนมีการนำเข้าจากประเทศเยอรมันนีประมาณ 469.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากสหรัฐอเมริกาประมาณ 373.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และมีมูลค่าการนำเข้าจากประเทศสหราชอาณาจักรประมาณ 280.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

³ เภสัชภัณฑ์ภายใต้การอ้างอิง code 30 ของ UNTRADE

⁴ IBISWorld and ACMR. "Pharmaceutical and Medicine Manufacturing in China", May 2008.

ตาราง 5 ประเทศหลักที่จีนได้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาในปี 2007

	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วน(%)	การเปลี่ยนแปลงจากปี2006(%)
Germany	469.5	17	14.2
The US	373.6	13.5	11.5
The UK	280.3	10.1	9.5
France	258.5	9.4	-10
Hong Kong	212.7	7.7	-9.4
Japan	185.7	6.7	-7
Switzerland	173.2	6.3	-7.2
Italy	163.3	5.9	-7.6

ที่มา: IBISWorld and ACMR China Industry Report (2008)

3.2 ภาพรวมการส่งออกสำหรับอุตสาหกรรมยา

การส่งออกยาของประเทศจีนเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2007 มีมูลค่าการส่งออกยาทั้งหมด 692.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.7 จากปีที่ผ่านมา และคาดว่าจะมีมูลค่า 900 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2008 โดยมีอัตราการเติบโตร้อยละ 19.2 ต่อปีนับจากปี 2004

สัดส่วนการส่งออกที่สำคัญคือ ผลิตภัณฑ์ยาประเภท Active Pharmaceutical Ingredient; API ที่จีนสามารถผลิตได้มากที่สุดในโลก โดยในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2007 จีนส่งออกผลิตภัณฑ์ยาประเภท API สูงถึง 4.155 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เติบโตขึ้นคิดเป็นร้อยละ 22.6 ของช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยมีตลาดการส่งออกไปยังประเทศที่สำคัญ คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา อินเดีย ญี่ปุ่น เยอรมัน และเนเธอร์แลนด์ นอกจากนี้มีการคาดการณ์ว่าภายในปี 2010 ตลาด API ของประเทศจีนจะเติบโตขึ้นเป็น 9.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยสามารถคิดเป็นการเติบโตขึ้นร้อยละ 17.2 ต่อปี

ตารางที่ 6 ตลาดส่งออกหลักของอุตสาหกรรมยาของจีน ปี 2007

	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วน(%)	การเปลี่ยนแปลงจากปี2006(%)
Hong Kong	107	15.4	-18.3
South Korea	5.25	7.6	2
Nigeria	36	5.2	-5.3
Japan	28.2	4.1	-6.3
Pakistan	26	3.8	3.5
Sudan	17.3	2.5	1.6
The US	16.4	2.4	-3.1
India	14.7	2.1	1.6
Vietnam	14.6	2.1	1.5

ที่มา: IBISWorld and ACMR China Industry Report (2008)

ผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ อาทิเช่น วิตามินซี (Vitamin C) ซึ่งถือว่าเป็นผลิตภัณฑ์ประเภท OTC ที่จีนสามารถส่งออกได้เป็นจำนวน 25,700 ตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนคิดเป็นร้อยละ 10.78 ด้วยมูลค่าการส่งออกประมาณ 91 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งนี้ราคาของวิตามินซีอยู่ที่กิโลกรัมละ 3.55 ดอลลาร์สหรัฐฯ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.72 จากปีที่ผ่านมา

Penicillin-G ก็เป็นผลิตภัณฑ์ OTC อีกชนิดที่มีการเติบโตขึ้นร้อยละ 23.75 โดยสามารถส่งออกด้วยยานีคนี่เป็นจำนวน 5100 ตัน ด้วยมูลค่าการส่งออกประมาณ 69 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 75.25 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ราคาของยานีคนี่เฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 13.51 ดอลลาร์สหรัฐฯ หรือมีราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 41.61 จากปี 2006

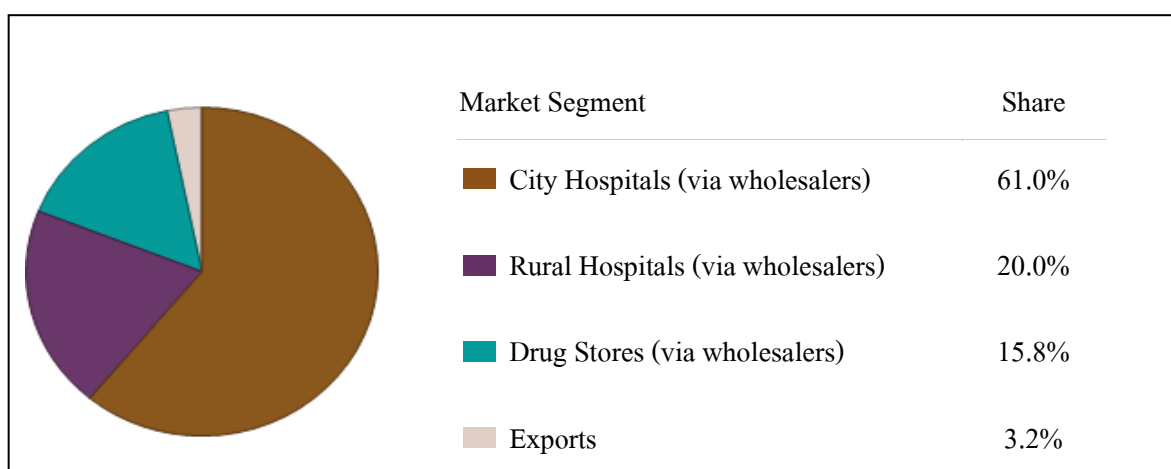
นอกจากนี้ จีนยังมีการส่งออก Sodium saccharin จำนวน 5,300 ตัน ด้วยมูลค่าการส่งออกประมาณ 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยประมาณ ทั้งนี้ ราคาของตัวยานีคนี่อยู่ที่เฉลี่ยกิโลกรัมละ 3.75 ดอลลาร์สหรัฐฯ หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 25.41 จากปีที่ผ่านมาเช่นกัน

3.3 การจำหน่ายยาในประเทศจีน

โดยปกติแล้ว ช่องทางจำหน่ายยาของจีน สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การจัดจำหน่ายทางโรงพยาบาลและการจำหน่ายผ่านช่องทางค้าปลีกและส่ง โดยในปี 2007 มีจำนวนผู้ค้าปลีกในตลาดจีนทั้งหมด 140,000 ราย และมีจำนวนผู้ค้าส่งทั้งหมด 16,500 ราย⁵

ในปี 2007 ตลาดหลักของยาได้แก่ โรงพยาบาลในเมือง โรงพยาบาลในชนบท ร้านขายยา และตลาดส่งออก โดยมีสัดส่วนร้อยละ 61, 20, 15.8 และ 3.2 ตามลำดับ โรงพยาบาลในเมืองเป็นตลาดหลักของอุตสาหกรรมยา เนื่องจากจำนวนโรงพยาบาลและผู้ป่วยที่มีจำนวนมาก ค่าใช้จ่ายการดูแลสุขภาพที่มากขึ้นของประชากรเมือง และจำนวนคนที่ย้ายเข้ามาอยู่ในเมืองที่มากขึ้น และแม้ว่าตลาดส่งออกของอุตสาหกรรมยาจะมีสัดส่วนเพียงเล็กน้อย แต่ก็คาดการณ์ว่าจะมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.5 ต่อปีเป็นเวลา 5 ปีนับจากนี้ แม้ว่าสัดส่วนการส่งออกต่อรายรับของอุตสาหกรรมยาจะเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเนื่องมาจากความต้องการที่เพิ่มขึ้นอย่างมากของผู้บริโภคในประเทศ

รูปที่ 6 สัดส่วนตลาดหลักในอุตสาหกรรมยาของประเทศจีน ปี 2007

ที่มา: IBISWorld and ACMR China Industry Report (2008)

3.5 การกระจายยาและเวชภัณฑ์

เนื่องด้วยจำนวนประชากรที่มีอยู่อย่างมากมายถึง 1.3 พันล้านคน โดย 700 ล้านคนในพื้นที่ชนบท และจากขนาดของพื้นที่ 9.6 ล้านตารางกิโลเมตร ส่งผลให้การกระจายสินค้าเป็นเรื่องลำบาก ดังนั้น

⁵ ปัจจุบัน (ปี 2007) มีจำนวนผู้ค้าปลีกในตลาดจีนทั้งหมด 140,000 รายและมีจำนวนผู้ค้าส่งทั้งหมด 16,500 ราย (ตัวเลขจาก GEN; Genetic Engineering & Biotechnology News, Volume 27, NO.5)

การควบคุมจึงเป็นเรื่องของภาครัฐในช่วงหลายปีที่ผ่านมาโดยสิ้นเชิง แต่ในปัจจุบันการขยายการกระจายสินค้า (ยาและเวชภัณฑ์) ของจีนได้ถูกพัฒนา โดยเริ่มให้ภาคเอกชนได้มีบทบาทมากยิ่งขึ้นสถานภาพของการกระจายยาและเวชภัณฑ์ในปัจจุบันนั้น เป็นการกระจายยาของบริษัทที่มีขนาดเล็กในสัดส่วนร้อยละ 80 ของทั้งหมด โดยเป็นบริษัทที่มีรายได้เกิน 1 พันล้านหยวนเพียงแค่ 10 บริษัท ทั้งนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงบรรยากาศของการแข่งขันที่ไม่สมบูรณ์ของตลาดยาในประเทศจีน การขนส่งยาและเครื่องเวชภัณฑ์ของจีนในปัจจุบันได้มีการใช้ระบบการจัดการที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น โดยในปี 2004 บริษัทที่นำระบบการกระจายยาที่ทันสมัยมาใช้แห่งแรกคือ Beijing Pharmaceutical Group Co., Ltd. ซึ่งหลังจากนั้นระบบโครงสร้างของการจัดการการกระจายระบบใหม่ได้ถูกนำไปใช้ในหลายพื้นที่ อาทิเช่น มหานครเซี่ยงไฮ้ นครกว่างโจว นครเซินหยาง และนครฉางชา เป็นต้น

4. การปรับปรุงนโยบายกับการพัฒนาอุตสาหกรรมยา

ตั้งแต่ประเทศจีนได้มีการทำข้อตกลงทางการค้ากับ WTO ในปี 2001 เป็นการเปิดโอกาสให้กับบริษัทต่างๆ เข้ามาประกอบธุรกิจด้านเภสัชกรรมทั้งในด้านการนำเข้าตัวยา และเภสัชภัณฑ์อื่นๆ หรือเป็นการเปิดช่องทางการพัฒนาอุตสาหกรรมยาของจีน ทั้งนี้เกิดจากส่วนหนึ่งของนโยบายที่ว่าด้วยการไม่กีดกันทางการค้า (non-trade barrier) รวมถึงกฎระเบียบของการเข้ามาประกอบธุรกิจทางด้านอุตสาหกรรมยาของนักลงทุนต่างชาติที่ผ่อนคลายมากยิ่งขึ้น และที่สำคัญที่สุดคือทำให้การช่วยเหลือหรือสนับสนุนด้านการเงินสำหรับการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมยา (Traditional Chinese Medicine; TCM industry) ในประเทศของรัฐบาลกลางจีน ทั้งนี้การปรับปรุงนโยบายระยะยาวที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยานั้นมีกรอบเนื้อหาอยู่ 4 ประการหลักๆ คือ

1. การเปิดให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมยาภายใต้การลงทุน 3 แบบคือ Sino-foreign equity joint ventures (EJV), Sino-foreign co-operative (contractual) joint venture (CJV) และ wholly foreign-owned enterprise (WFOE)
2. การผ่อนคลายการผูกขาดของภาครัฐ
3. การถือครองของรัฐวิสาหกิจที่มีความเป็นอิสระมากยิ่งขึ้นในด้านการบริหารจัดการ
4. การเข้ามาในตลาดสำหรับบริษัทที่ไม่ใช่ของรัฐ รวมทั้งการเป็นเจ้าของสำหรับบริษัทส่วนบุคคลต่างๆ และรูปแบบต่างๆ ของการร่วมลงทุน เป็นต้น

ในส่วนด้านการวิจัยและการพัฒนาอุตสาหกรรมยาในระยะยาวนั้น รัฐบาลจีนได้มีการลงทุนในการวิจัยและพัฒนาในด้านวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพต่างๆ ซึ่งได้ผลักดันนโยบายดังกล่าวเข้าสู่ทั้งในระดับมหณฑลและระดับประเทศ ยกตัวอย่างเช่น การวิจัยในระดับโมเลกุล การวิจัยสเต็มเซลล์ และด้านเภสัชพันธุกรรม เป็นต้น โดยมีหน่วยงานของรัฐ คือ The State Science and Technology Commission เป็นหน่วยงานหลักในการจัดสรรทรัพยากรและพิจารณาการออกนโยบายด้านเทคโนโลยีต่างๆ รวมถึงให้การช่วยเหลืออื่นๆ ภายใต้แผนเพื่อการลงทุนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูง (863 Program) ซึ่งในปี 2005 รัฐบาลจีนได้ใช้งบประมาณเป็นจำนวนเงินประมาณ 18.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณร้อยละ 1.31 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ การลงทุนดังกล่าวถูกแบ่งเป็นเงินลงทุนสำหรับการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพของโครงสร้างภายใน สถาบันวิจัย ห้องทดลอง รวมถึงสถาบันการศึกษาต่างๆ นอกจากนี้ยังคงมีนโยบายสำหรับการวิจัยและพัฒนาอื่นๆ อีก ได้แก่ Torch Program และ the National Science Foundation

ทั้งนี้ในปัจจุบันบริษัทข้ามชาติได้เริ่มเข้ามาจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนา เช่น AstraZeneca Novo Nordisk Servier และ Pfizer มากขึ้น โดย Roche GSK และ Lilly ได้จัดตั้งห้องปฏิบัติการวิจัยใน Zhanjiang Hi-tech Park ซึ่งเป็นแหล่งวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมยาในเซี่ยงไฮ้

ตาราง 7 ตัวอย่างการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาของบริษัทต่างชาติในจีน

ชื่อบริษัท	รายการ	เนื้อหาที่สำคัญของการลงทุน
Ciba Specialty Chemicals	การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา	ทำการเปิดศูนย์วิจัยและพัฒนาในมหานครเซี่ยงไฮ้ ซึ่งมีมูลค่า 20 ล้าน ดอลลาร์สหรัฐฯ
Yangzijiang Pharmacy Group and Stanford University	การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา ลงนามในข้อตกลงเกี่ยวกับการ ร่วมก่อตั้งและสนธิสัญญาทาง ยุทธศาสตร์	ห้องทดลองในมหานครเซี่ยงไฮ้ เพื่อคิดค้น ผลิตภัณฑ์ยาใหม่
Green Valley Group and SIMM	การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา ในยาจีนโบราณ (TCM) และ สนธิสัญญาทางยุทธศาสตร์	ได้มีการร่วมทุนกันของทั้ง 2 บริษัท โดยที่ Green Valley Group ได้ใช้เงินลงทุน จำนวน 6.25 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯสำหรับ ลงทุนใน SIMM เพื่อการวิจัยยาโบราณจีน กับการ รักษาโรคมะเร็ง

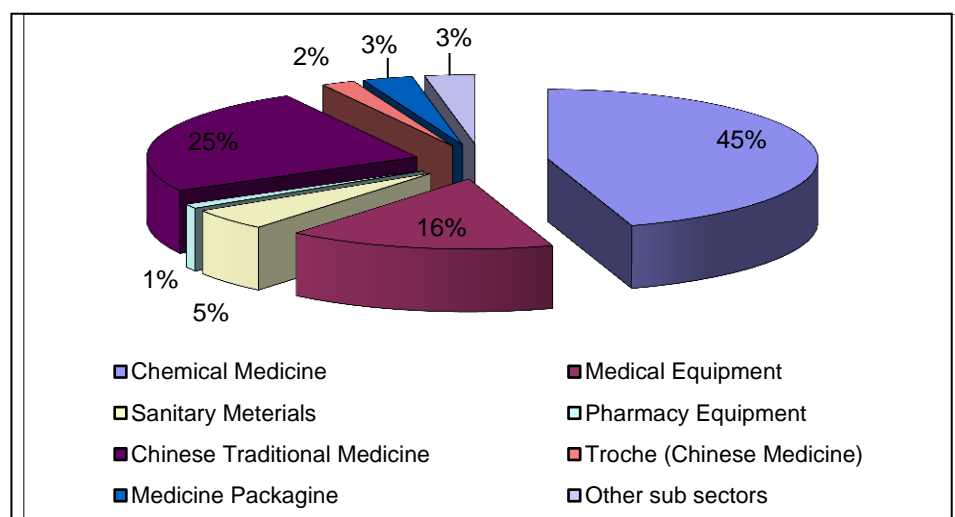
ชื่อบริษัท	รายการ	เนื้อหาที่สำคัญของการลงทุน
Bill and Melinda Gates Foundation	การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาใน ยาจีนโบราณ (TCM)	ได้มีการอนุมัติเงินจำนวน 42.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในการวิจัยและคิดค้นตัวยาโบราณจีนสำหรับการรักษาโรคมมาเลีย
Peregrine Pharmaceuticals Inc. (PPHM)	การพัฒนาทางด้านคลินิก	พัฒนาและวิจัย the cancer antibody therapeutic 1311-TNT
Sinovac Biotech Ltd. (SVA)	การวิจัยผลิตภัณฑ์ยาใหม่	ทำการวิจัยวัคซีนรักษาโรค SARS และ วัคซีน Slit Influenza

ที่มา: Burrill Greater China Group (BGCG) Newsletter (2005)

5 การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมยา

เนื่องด้วยข้อตกลงระหว่างจีนกับองค์การการค้าโลก ทำให้จีนได้มีการเปิดรับการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ (FDI) มากยิ่งขึ้นและได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งในปี 2002 จีนได้มีมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติเป็นเงินจำนวนมาก⁶ โดยมีการลงทุนในด้านการผลิตจนถึงการบริการ ทั้งนี้ อุตสาหกรรมยา ก็เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเป้าหมายของนักลงทุนต่างชาติที่จะเข้ามาลงทุนยังตลาดจีน

รูปที่ 7 การกระจายการลงทุนโดยตรงของนักลงทุนจากต่างประเทศ

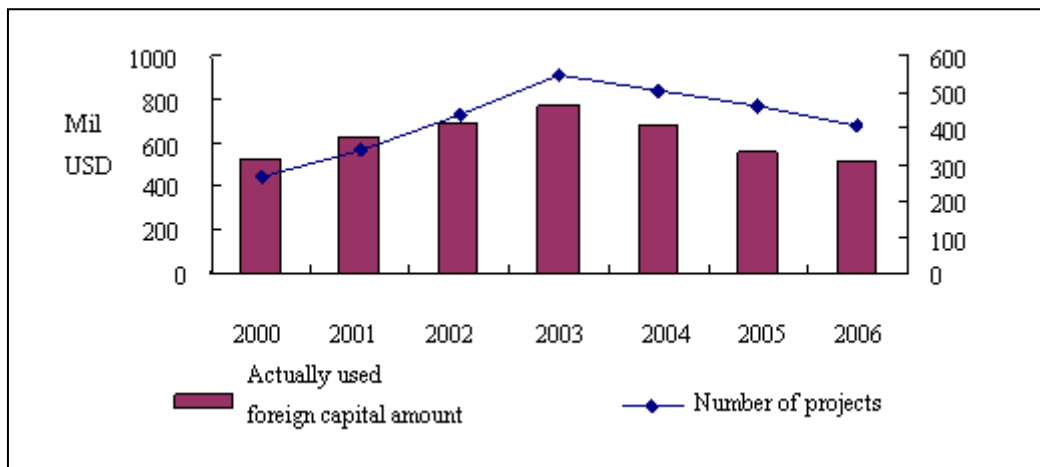

ที่มา: Festel, Kreimeyer, Oels, and Zedtwitz (2005)

⁶ อ้างอิงจาก The Chemical and Pharmaceutical Industry in china โดย Festel, Kreimeyer, Oels, and Zedtwitz (2005)

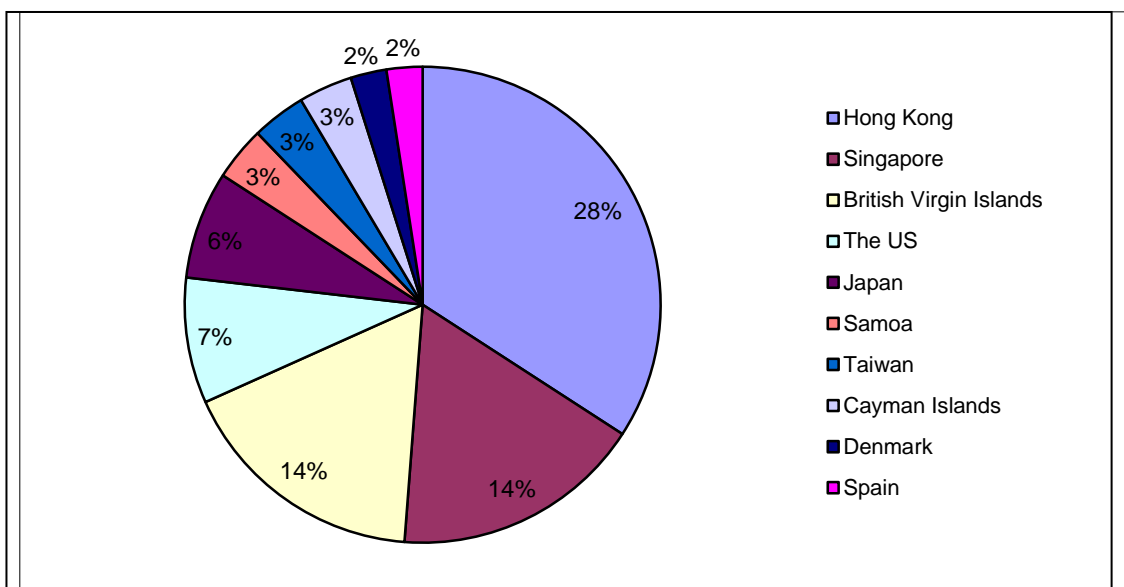
จากรูปภาพข้างต้นแสดงให้เห็นถึงส่วนแบ่งของบริษัทต่างชาติ (FDI firms) ที่เข้ามาสู่ภาคการผลิตย่อยของอุตสาหกรรมยาจีน อาทิเช่น medical packaging, medical equipment, pharmacy equipment, และ sanitary material ซึ่งการเข้ามาลงทุนของต่างชาติในภาคการผลิตดังกล่าวเป็นปัจจัยที่สำคัญของการพัฒนาอุตสาหกรรมยาของประเทศ โดยในปี 2006 พบว่าบริษัทยาส่วนใหญ่ที่เข้ามาลงทุนในจีนคือ บริษัทยาจากฮ่องกง คิดเป็นร้อยละ 28 รองลงมาคือสิงคโปร์และอังกฤษคิดเป็นร้อยละ 14

รูปที่ 8 เงินลงทุนจากต่างชาติในอุตสาหกรรมยา

ที่มา: Ministry of Commerce

รูปที่ 9 การลงทุน 10 อันดับจากต่างชาติในอุตสาหกรรมยาจีนปี 2006

ที่มา: Ministry of Commerce

ในปี 2003 บริษัทร่วมทุนต่างชาติที่ได้เข้ามาลงทุนในประเทศจีนแห่งแรก คือ China Zuellig Xinxing Pharmaceutical Co, Ltd. โดยบริษัท the Swiss Company Zuellig Pharma กับบริษัท the China Xinxing Group ด้วยเงินลงทุน 120 ล้านดอลลาร์ (หรือประมาณ 15 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) นอกจากนี้ในปี 2005 บริษัทยาของประเทศญี่ปุ่นได้เข้ามาลงทุนโดยถือหุ้น 100 เปอร์เซ็นต์ โดยเข้ามาจดทะเบียนลงทุนในนครกวางโจว มณฑลกวางตุ้ง ซึ่งเริ่มดำเนินธุรกิจตั้งแต่ปี 2006 เป็นต้นมา

6 ผลกระทบของการเข้าร่วมองค์กรการค้าโลก

การเข้าร่วมองค์กรการค้าโลกของจีนในปี 2001 นั้นเป็นการเปิดโอกาสและความท้าทายใหม่ๆ มาสู่อุตสาหกรรมยาของจีน โดยสามารถแยกแยะออกเป็นผลกระทบในระยะสั้นและผลกระทบในระยะยาว ดังนี้

6.1 ผลกระทบระยะสั้น

- ภาณินำเข้าผลิตภัณฑ์ยาและเครื่องเวชภัณฑ์ลดลงร้อยละ 20 เหลือเพียงร้อยละ 5.5-5.6
- ผู้บริโภคได้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากค่ารักษาพยาบาลและค่ายาลดลง
- การเพิ่มของการแข่งขันการค้าปลีกและค้าส่งยาในตลาดสูงชันเนื่องจากการไหลเข้ามาของบริษัทค้าขายข้ามชาติ

6.2 ผลกระทบระยะยาว

- อุตสาหกรรมยาและระบบการรักษาพยาบาลของประเทศจะมีศักยภาพ รวมถึงมีการพัฒนาขึ้นจากการเข้ามาของนักลงทุนและบริษัทจากต่างประเทศ
- มีการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงปัญหาด้านสิทธิบัตรยาที่จะได้รับการแก้ไข
- โอกาสของการส่งเสริมการส่งออกผลิตภัณฑ์ยาสมุนไพรจีนนั้นเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงยาประเภท API ที่จีนเป็นผู้ผลิตได้มากที่สุดในโลก
- ระบบการบริหาร การจัดการที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

7 โครงสร้างและขนาดของความต้องการยาและเวชภัณฑ์

ในปี 2005 ประเทศจีนมีการใช้จ่ายสำหรับยาและเวชภัณฑ์คิดเป็นมูลค่ารวม 759 พันล้านหยวนหรือคิดเป็น 99 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งน้อยกว่าประเทศญี่ปุ่นถึง 1 ใน 3 (ญี่ปุ่นมีประชากรทั้งหมด

120 ล้านคนซึ่งน้อยกว่าเงินถึง 10 เท่า) ทั้งนี้รัฐบาลจีนให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลแก่ประชากรเพียงร้อยละ 14 ในขณะที่รัฐบาลญี่ปุ่นให้การสนับสนุนถึงร้อยละ 85 ของค่ายาทั้งหมด

ตาราง 8 การเปรียบเทียบการใช้จ่ายยาของประเทศจีน ญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา ปี 2005

	China	Japan	USA
ใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล			
Total Medical Expenditure	108 Billion US\$	270 Billion US\$	600 Billion US\$
TME/GDP	4.73%	8.60%	14%
Medical Fiscal Expenditure/ Total Fiscal Expenditure	1.77%	10%	35%
Drug Expense/ Total Medical Expenditure	52%	20%	11%
Per Capita Medical Expense (2003)	Urban 139 Billion US\$ Rural 34 Billion US\$	2450 Billion US\$	4090 Billion US\$
Inpatient Per Capita Fee	Urban 4668.9 RMB Rural 1992.0 RMB		
Outpatient Per Capita Fee	Urban 128.9 RMB Rural 65 RMB		
สัดส่วนต่างๆ ในอุตสาหกรรมยา			
Distribution by Agents	Government 17% Society 29% Individual 54%	Government 33% NHI 52% Individual 15%	
Public Medical Insurance Coverage	50% of Nation	Almost all the nation	
Ratio of Individual Disbursement	Urban 45% Rural 79%	30%	

ที่มา: Xiaohong and Watanabe (2007) Pharmaceutical Industry in China; Intellectual Property Protection, Pricing and Innovation

8 นโยบายภาครัฐบาลจีนกับอุตสาหกรรมยา

รัฐบาลจีนได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยาของประเทศ และมีแผนพัฒนาอุตสาหกรรมยาและเวชภัณฑ์ตามแผนพัฒนา 863 (863 Plan) ที่เน้นในด้านของเทคโนโลยีชีวภาพ ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยีชีวภาพของประเทศจีนมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้จีนมีสถาบันวิจัยด้านนี้มากกว่า 20 แห่งทั่วประเทศ

นโยบายที่สำคัญของรัฐบาลจีนที่มีผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยาของประเทศจีนมีด้วยกัน 2 ปัจจัย คือ นโยบายการคุ้มครองสิทธิบัตรยาและนโยบายการคุ้มครองผลิตภัณฑ์ยาใหม่

8.1 นโยบายการคุ้มครองสิทธิบัตร

อุตสาหกรรมยาเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีการลงทุนที่สูงในการวิจัยและค้นคว้ายาชนิดใหม่ๆ รวมถึงเป็นอุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยงสูงเนื่องด้วยระยะเวลาของการค้นคว้ายาใหม่ๆ ต้องใช้เวลานาน ซึ่งบางชนิดต้องใช้เวลามากกว่า 10 ปี ดังนั้นเพื่อความยุติธรรมต่อผู้ค้นคว้าและลงทุนในการวิจัยยาค้นคว้า จึงมีความจำเป็นที่ต้องได้รับการคุ้มครองสำหรับสิทธิบัตรของยาต่างๆ อย่างไรก็ตามประเทศจีนได้ประสบกับปัญหาด้านนี้เป็นอย่างมาก อีกทั้งยังได้รับการร้องเรียนจากบริษัทผู้ผลิตยาที่เป็นเจ้าของสิทธิบัตรในเรื่องการละเมิดสิทธิบัตรยา ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจีนเริ่มให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาด้านสิทธิบัตรอย่างรวดเร็ว ตามข้อตกลงว่าด้วยการค้าระหว่างจีนกับองค์การการค้าโลก

8.2 นโยบายการคุ้มครองผลิตภัณฑ์ยาใหม่

การใช้นโยบายการคุ้มครองยาใหม่เริ่มต้นในปี 2002 และถูกแทนที่โดยนโยบายการสอดส่องและดูแลผลิตภัณฑ์ยาใหม่เพื่อความปลอดภัยและประสิทธิผล ภายใต้ระบบการคุ้มครอง TRIPS โดยการจัดหาตลาดให้สำหรับผู้ผลิตสำหรับยาใหม่ อย่างไรก็ตามการถือครองตลาดสำหรับยาใหม่จะได้รับอนุญาตจากรัฐบาล นอกจากนี้ Raw material, และ Active/Intermediate ต่างได้รับการถอดถอนในรายชื่อของสิ่งที่ถูกจับตาเป็นพิเศษ

ตาราง 9 Market Exclusivity under the New Drug and Patent Protections (Chemical Drugs)

Classification ⁷	2002 New Drug Protection in Revised Drug	
	Management	Patent Protection
Class 1	5 ปี	15 ปี – 20 ปี
Class 2	4 ปี	ไม่มี
Class 3	3 ปี	ไม่มี
Class 4	3 ปี	ไม่มี
Class 5	3 ปี	ไม่มี

9. นวัตกรรมกับอุตสาหกรรมยาในประเทศจีน

ถึงแม้ว่าการแข่งขันในอุตสาหกรรมยาจะไม่รุนแรงเท่าที่ควร แต่ทว่าการแข่งขันในอุตสาหกรรมยาและเวชภัณฑ์เป็นการแข่งขันทางด้านการค้นคว้าผลิตภัณฑ์รักษาโรคใหม่ๆ ซึ่งบริษัทผลิตยาจึงต้องนำเทคโนโลยี ตลอดจนผลงานการค้นคว้าสิ่งใหม่ๆ เพื่อมาเป็นปัจจัยในการเอาตัวรอดจากการแข่งขัน

โดยทั่วไป อุตสาหกรรมยาในประเทศจีนจะประสบกับปัญหาด้านเงินลงทุนในการวิจัย ทั้งนี้จีนมีการลงทุนด้านการวิจัยในอุตสาหกรรมยาคิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 1.5 ของมูลค่าในอุตสาหกรรมยาของประเทศจีน โดยที่เงินลงทุนดังกล่าวยังถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทยายักษ์ใหญ่ของต่างประเทศ

⁷ Class 1 คือ เคมีภัณฑ์ที่มีการค้นพบที่ใดใน โลก

Class 2 คือ รายชื่อยาที่มีอยู่ในต่างประเทศ แต่ไม่มีการนำเข้ามาขังประเทศจีน หรือ ไม่มีการผลิตโดยบริษัทต่างชาติที่มาลงทุนในจีน

Class 3 คือ ส่วนผสมของชาชนิดใหม่ๆ ที่ได้รับการจดทะเบียนแล้ว

Class 4 คือ ยาที่มีรายชื่อในต่างประเทศและมีการนำเข้ามาขังจีน แต่ไม่มีการผลิตในประเทศจีน (ไม่มีรายชื่อการผลิตตั้งแต่ปี 2002)

Class 5 คือ ยาใหม่ที่ได้ระบบการจดทะเบียนแล้ว

**ตาราง 10 Distribution of Independent-Innovation Enterprises
in the Chinese Pharmaceutical Industry (2005)**

Industry	# of enterprise with Independent- Innovation Activities	Percentage
Raw Chemical Material and Chemical Products	540	32.3
Medical and Pharmaceutical Products	423	55.1

ที่มา: Xiaohong and Watanabe (2007) Pharmaceutical Industry in China; Intellectual Property Protection, Pricing and Innovation.

ตาราง 11 R&D personal and Investment in the Chinese pharmaceutical Industry (2005)

Industry	# of R&D Staff	R&D Investment (Billion RMB)
Raw Chemical Material and Chemical Products	46,334	8.46
Medical and Pharmaceutical Products	23,949	3.99

ที่มา: Xiaohong and Watanabe (2007) Pharmaceutical Industry in China; Intellectual Property Protection, Pricing and Innovation

ตาราง 12 R&D projects in the Pharmaceutical Industry (2005)

Industry	# of R&D Projects	# R&D project staff	R&D project fund (Billion RMB)
Raw Chemical Material and Chemical Products	2,592	33,798	6.95
Medical and Pharmaceutical Products	2,546	17,401	3.25

ที่มา: Xiaohong and Watanabe (2007) Pharmaceutical Industry in China; Intellectual Property Protection, Pricing and Innovation

10. บทสรุป

อุตสาหกรรมยาเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการพัฒนาอีกอุตสาหกรรมหนึ่งของจีน เนื่องจากการมีวัตถุดิบต่างๆ และสารตั้งต้นที่มีมากที่สุดในโลก แต่อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมยาเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพิงทั้งด้านการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา ถึงแม้ว่าจีนจะมีวัตถุดิบอย่างมากมาย แต่การขาดบุคลากรการวิจัยและการพัฒนา และเทคโนโลยีในการผลิต ทำให้ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของตัวอุตสาหกรรมยาของประเทศ นอกจากนี้การละเมิดสิทธิบัตรยา ก็ยังเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยาของจีนเช่นกัน

ปัญหาที่พบอีกด้านหนึ่งในอุตสาหกรรมยาของจีน คือ ปัญหาด้านคุณภาพของการผลิต ถึงแม้ว่ารัฐบาลจีนได้กำหนดมาตรฐานการผลิตยาเป็นแบบสากล หรือ มาตรฐาน GMP ซึ่งต้องผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานที่ชื่อ the State Food and Drug Administration (SFDA) แต่เนื่องด้วยโรงงานผลิตยาส่วนใหญ่ในจีนมีขนาดเล็กและกระจายอยู่ทั่วประเทศ จึงเป็นการยากในการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด ซึ่งรัฐบาลจีนยังคงต้องให้การกำกับดูแลต่อไป

ในการเข้าร่วมกับองค์การการค้าโลกเป็นการเปิดประเทศสู่ตลาดการค้าโลก ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการไหลเข้าของนักลงทุนต่างชาติ (FDI) ในจีนเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้การลงทุนจากชาวต่างชาตินั้นเป็นการนำความพัฒนาเข้ามาสู่ตลาดจีน ไม่ว่าจะเป็นด้านการตลาดและเทคโนโลยีการผลิต อย่างไรก็ตาม ด้วยการแข่งขันที่รุนแรงในเรื่องของราคา (Price strategy) จึงส่งผลให้บริษัทต่างชาติยังไม่สามารถเข้ามาได้อย่างที่คาดหวัง และที่สำคัญจากต่างประเทศยังไม่สามารถเข้าถึงตลาดของคนในเขตพื้นที่ชนบทได้

แต่อย่างไรก็ตาม รัฐบาลจีนยังคงให้การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมยาอย่างต่อเนื่อง อาทิ การพัฒนาบุคลากร การให้เงินสนับสนุน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงนโยบายต่างๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ได้ประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ ซึ่งปัจจัยนี้เองที่จะเป็นแรงผลักดันให้อุตสาหกรรมยาของจีนก้าวหน้าไป และมีศักยภาพในอนาคต